

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4017/2023
22.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из села ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог „Мегал“ а.д. Бујановац из Бујановца, чији је пуномоћник Александар Аврамовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 46 Гж1 1433/23 од 28.04.2023. године, у седници већа одржаној 22.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу 46 Гж1 1433/23 од 28.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 167/22 од 12.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА за поништај решења туженог број .. од 03.12.2020. године, којим му је отказан Уговор о раду број .. од 08.10.1998. године, као незаконитог, те да се тужени обавезе да га врати и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме у року од осам дана од дана пријема правноснажне пресуде, под претњом извршења, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца ББ за поништај решења туженог број .. од 03.12.2020. године, којим му је отказан уговор о раду број .. од 01.09.2019. године, као незаконитог, те да се обавезе тужени да га врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме у року од осам дана од дана пријема правноснажне пресуде, под претњом извршења, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезани суд тужиоци да солидарно, на име трошкова парничног поступка, исплате туженом износ од 168.750,00 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од дана извршности одлуке до коначне исплате, у року од осам дана од дана пријема писаног отправка пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 46 Гж1 1433/23 од 28.04.2023. године одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Основног суда у Бујановцу П1 167/22 од 12.01.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон) - у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је био у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту ..., а на основу закљученог Уговора о раду број .. од 08.10.1998. године. Дана 18.09.2020. године тужиоцу је достављено писмено упозорење број .. од истог датума, на постојање разлога за отказ уговора о раду, јер је 22.08.2020. године и 05.09.2020. године, неоправдано одсуствовао са посла и исказао понашање да не може наставити рад у туженом предузећу, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 3. тачка 1) Закона о раду. На наводе упозорења тужилац се није изјаснио. Након овога, тужени је донео решење број .. од 30.09.2020. године о изрицању дисциплинске мере, опомене са најавом отказа Уговора о раду, уколико тужилац у року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Дана 30.09.2020. године покушана је достава овог решења тужиоцу, али је он одбио његов пријем, након чега је решење, у присуству трочлане комисије, објављено на огласној табли (од 05.10.2020. године до 12.10.2020. године). Против наведеног решења тужилац није покренуо поступак пред судом ради његовог поништаја. Решењем број .. од 03.12.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду број .. од 08.10.1998. године, због тога што је својом кривицом учинио повреду радних обавеза, због којих се по закону може отказати уговор о раду и непоштује рад и дисциплину у друштву и својим поступцима угрожава рад других радника који разлози су утврђени у члану 45. став 1. тач. 3. и 4. Правилника о раду број .. од 04.04.2002. године. Радни однос му је престао 03.12.2020. године, као даном достављања решења. Према образложењу побијаног решења, које је примио 07.12.2020. године, тужилац је, након доношења решења о изрицању дисциплинске мере, наставио са изостајањем са посла, и то дана 19.09.2020. године, 26.09.2020. године., 07.11. 2020. године и 14.11.2020. године.

Утврђено је да је и тужилац ББ био у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту ..., а на основу закљученог Уговора о раду број .. од 01.09.2019. године. године. Дана 18.09.2020. године овом тужиоцу је достављено писмено упозорење број .. од истог датума, на постојање разлога за отказ уговора о раду, јер је 22.08.2020. године, 28.08.2020. године и 05.09.2020. године, неоправдано одсуствовао са посла и исказао понашање да не може наставити рад у туженом предузећу, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 3. тачка 1) Закона о раду. На наводе упозорења тужилац се није изјаснио. Након овога, тужени је донео решење број .. од 01.10.2020. године о изрицању дисциплинске мере, опомене са најавом отказа Уговора о раду, уколико тужилац у року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Дана 01.10.2020. године, покушана је достава овог решења тужиоцу, али је он одбио његов пријем, након чега је покушана достава

решења преко поште. Како је наведена достава била неуспешна, решење је тужиоцу достављено прибијањем писмена на огласну таблу (од 21.10.2020. године до 29.10.2020. године) тако да се сматра да је исто достављено по истеку осмог дана од дана објављивања (30.10.2020. године). Решењем број .. од 03.12.2020. године тужиоцу је отказан уговор о раду број .. од 01.09.2019. године, због тога што је својом кривицом учинио повреду радних обавеза, да не врши ометање једног или више запослених у процесу рада, којим се изразито отежава извршавање радних обавеза и неизостаје неоправдано са посла које су утврђене у члану 20. став 2. тач. 7) и 11) Уговора о раду. Радни однос му је престао 03.12.2020. године, као даном достављања решења. Према образложењу побијаног решења, које је примио 07.12.2020. године, тужилац је, након доношења решења о изрицању дисциплинске мере, наставио са изостајањем са посла, и то дана 24.10.2020. године, 07.11.2020. године и 14.11.2020. године, а осим тога учествовао је и у ложењу ватре у погону послодавца и на тај начин изазвао опасност од пожара у једном од погона послодавца.

Одлуком туженог број .. од 31.12.2019. године о прерасподели радног времена, одређено је да се у периоду од 01.01.2020. до 03.02.2020. године неће радити, да ће запослени за наведене дане остварити зараду, да је 03.02.2020. године први радни дан. У наведеном периоду у првих 15 дана користиће први део годишњег одмора, да се у периоду од 27.01.2020. године до 31.01.2020. године (пет радних дана) неће радити, већ да ће исти бити одрађени суботом у другој половини године, у складу са потребама процеса рада.

Тужени је 31.12.2019. године донео писмено обавештење број .., а истог дана и Одлуку о прерасподели радног времена број .., према којима се у периоду од 01.01.2020. до 03.02.2020. године неће радити, да ће запослени за наведене дане остварити зараду, те да је 03.02.2020. године први радни дан. У наведеном периоду у првих 15 дана запослени ће користити први део годишњег одмора, а у периоду од 27.01.2020. године до 31.01.2020. године (пет радних дана) се неће радити, већ да ће за исти број дана у месецима када за тим има потребе радити суботом. Оваква прерасподела радног времена, извршена је због мање потребе за котловима у првој половини године.

Одлуком о прерасподели радног времена број .. од 12.05.2020. године, одређено је да ће запослени који нису радили у месецу јануару 2020. године (од 27. до 31. јануара), као и они који нису радили током карантина због корона вируса, наведене дане одрадити у другој половини године, у месецима када за тим има потребе и то суботом, с тим да ће радницима који су радили у наведеним данима, а раде и суботом бити уписан прековремени рад у складу са законом. Писменим обавештењима од 13.08.2020. године, 21.08.2020. године, 02.09.2020. године, 16.10.2020. године, 23.10.2020. године, 05.11.2020. године, 13.11.2020. године, запослени су обавештени о радним суботама у складу са Одлуком о прерасподели радног времена од 31.12.2019. године, уз напомену да су обавезна за све запослене.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, по налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су одбили као неосноване тужбене захтеве тужилаца за поништај, као незаконитих решења о отказу Уговора о раду, као и захтев тужилаца за враћање на рад.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, ако, између осталог, учини повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду, а ставом 3. тачка 8) истог члана закона, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, између осталог, и ако не поштује радну

дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 180. истог закона, прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. ст. 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1). У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе које указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2). Упозорење се доставља запосленом на начин прописан за достављање решења о отказу уговора о раду из члана 185. овог закона (став3).

Одредбом члана 56. наведеног закона, прописано је да је послодавац дужан да обавести запослене о распореду и промени распореда радног времена најмање пет дана унапред, осим у случају увођења прековременог рада (став 1). Изузетно послодавац може да обавести запослене о распореду и промени распореда радног времена у краћем року од пет дана, али не краћем од 48 часова унапред у случају потребе посла услед наступања непредвиђених околности (став 2).

Имајући у виду утврђено чињенично стање и цитиране законске одредбе, по оцени Врховног суда, тужиоци су извршили повреде радне обвезе којима се образује отказни разлог прописан одредбама члана члана 179. став 2. тачка 5) и став 3. тачка 8) Закона о раду, с обзиром да, и након изрицања дисциплинских мера – опомене са најавом отказа, нису поступали по Одлуци о прерасподели радног времена туженог, која је донета сагласно одредби члана 56. Закона о раду и неоправдано су изостали са рада у дане - суботе, које су Обавештењима туженог донетим у складу са наведеном Одлуком, одређене као радне. Како су тужиоци својом кривицом учинили повреде радне обавезе то су побијана решења туженог, којима су им отказани Уговори о раду законита.

Имајући у виду да је одбијен као неоснован захтев за поништај решења отказа Уговора о раду, правилно је одбијен и захтев тужилаца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер захтева.

Врховни суд налази да су неосновани ревизијски наводи којима се у суштини оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, будући да сагласно одредби члана 407. став 2. ЗПП, ревизија не може да се изјави из тих разлога.

Имајући у виду све изложено, Врховни суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, Врховни суд је на основу члана 153. и члана 154. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић